

За досвідом до Березової Рудки

Для кожного з нас життя починається з тата і мами, з радісних і усміхнених дідусів і бабусь, зі стежок, де були зроблені наші перші кроки, а Україна починається з малої батьківщини. На Полтавщині є особливі місцини, які здаються перлинами серед звичних для нас краєвидів. Тут загадковим чином перетинаються історія, духовність, витвори мистецтва і архітектури, дива природи і долі знаних в усьому світі українців.

На межі Полтавської та Київської областей є одне дуже затишне та мальовниче місце – Березова Рудка.

У кожного з нею свої асоціації: Тарас Шевченко, палац Закревських, загадкова піраміда, козацькі часи, природний заповідник і знаний навчальний заклад - Березоворудський технікум Полтавської державної аграрної академії,

з якого розлетілося в усі краї майже 30 тисяч спеціалістів аграрної галузі.

Але птахи мають звичку повертатися... Минуло три десятиліття і Краснюк Василь Миколайович, здобувши чималий життєвий та професійний досвід, повернувся додому і два роки поспіль відроджує разом з педагогічним колективом свій славетний навчальний заклад.

Березову Рудку знаю давно, але приїхавши у приватних справах у січні цього року, здивувалась тамтешнім змінам і без перебільшення – досягненням. І ось, коли нова весна впевнено заявила про себе зеленню, вишневим цвітом, теплом і сонячними днями, колектив викладачів-агрономів Аграрно-економічного коледжу Полтавської державної аграрної академії у складі: заступника директора з практичного навчання Матвієнка Олександра Васильовича, завідувачки відділенням Цебро Алли Василівни, голови циклової комісії Звонар Лідії Михайлівни,

викладачів Абасової О.В., Ткаченко Т.В., Мандзюка Р.А., Орихівської О.М., Шовкової О.В., Мельниченко В.С. вирушив за досвідом до своїх березоворудських колег.

Вже здалеку технікум зустрів нас не поважними похмурими ялинами, як раніше, а освітленим, оновленим простором з відреставрованою альтанкою - історичною візитівкою Березової Рудки.

Стержень сучасної освіти у технікумах і коледжах – посилення практичної підготовки, такі спеціалісти завжди зможуть реалізуватись у житті... І тут бачимо картину...

Перед фасадом технікуму повністю перепланована і засаджена багатьма видами дерев, кущів і трав'янистих рослин територія. За всіма правилами ландшафтного дизайну художниками від природи відтворено альпійські гірки, фонтани, водойми, витіюваті стежки з природного матеріалу.

Наче у варті над дорогою застиг ряд

сріблястих і голубих ялин, що згодом змінять своїх вікових попередників, як змінюються покоління, як рухається прогрес, як триває життя! Вражає безліч квіткових рослин, тільки ірисів 40 сортів! Перед очима ж - відкритий ботанічний підручник: тис ягідний, ялівець віргінський, ялівець козацький, самшит вічнозелений, магонія падубалиста, катальпа чудова, бархат амурський, гінкго дволопатеве, юкка елефантіпес.

Ми зворушені зустріччю: український рушник, духм'яний коровай, радісні, усміхнені обличчя колег. Студенти вітають нас енергійним патріотичним танцювальним виступом на площі перед центральним входом. Додають піднесеного настрою національна синьо-жовта символіка і патріотична музика.

Далі був теплий прийом у кабінеті директора Краснюка Василя Миколайовича і знайомство з його заступником Продан Тетяною Вікторівною,

завідувачкою агрономічного відділення Рогочою Надією Андріївною, головою циклової комісії Жовніром Миколою Павловичем. На зустрічі також були присутні викладачі технікуму: Титаренко Василь Олександрович, Оверченко Ніна Панасівна, Бобир Степан Григорович, Шелевер Олена Василівна, Русіна Марина Сергіївна, Наддоліна Алла Іванівна, адже нагода зустрітися з колегами в наші скрутні часи – це справжнє професійне свято.

Василь Миколайович у дорогоцінну весняну днину не пошкодував свого часу і особисто провів для нас екскурсію полями, до плодового саду, дослідного поля,

теплиці, навчальній ферми і пасіки. І кожен об'єкт дивував, дивував і дивував...

Яблуневий сад, якому більше 50 років, пройшов омолоджуючу обрізку.

Очі непрофесіонала спалахують жахом від знижених гілок і розміру їх зрізу, але справжній садівник зрозуміє, що це не ризик, не експеримент, а рятівна операція, щоб дарувати

дереву нове життя, а людині – урожай чудових плодів. Ось «безжалюбно» обрізані 2 роки тому 25-річні сливи вкриті чудовими білосніжними квітами і це - переможна відповідь усім скептикам.

На черзі кардинально обрізаний кизил, а в думках у директора вже зріють ягоди, які будуть добавкою до виготовлення Березоворудського йогурту з дводенним терміном зберігання! Це не фантазії, а реальна перспектива. Буде йогурт, буде кизил, будуть навчені жити по-новому студенти, які зможуть створити своїм родинам досить заможне життя, бо саме про це мріє зараз їх директор.

Є в технікумі можливість отримати фах і для молодих людей, яких цікавлять секрети бджільництва. Для багатьох нині воно стає захопленням, розрадою на все життя. Ця давня професія зародилася у монастирських стінах і відомості про неї зберігалися тривалі часи за сімома печатками.

Пасіка навчального закладу розташована не на зламі природних епох – між віковими дубами і молодим сучасним яблуневим садом на краплинно-крапельному зрошенні. Бджола - друг агронома, тому що ця трудівниця - запорука високих врожаїв багатьох сільськогосподарських культур, що вимагають саме такого виду

запилення. Студенти перебувають у природній лабораторії, їх навчають не тільки висококваліфіковані викладачі, але й саме оточення квітів, дерев, духм'яного чистого повітря. Спостерігаючи за бджолами, молоді люди набувають мудрості, формують філософські погляди на Всесвіт і на своє місце під Сонцем. Адже така вона неосяжна й безмежна професія - Агроном.

Затишною алеєю прямуємо до Колекційно-дослідного поля технікуму. Це окрема сторінка історії закладу, його гордість і незабутні враження всіх відвідувачів і гостей. А їх приїждить багато, адже протягом багатьох років в результаті конкурсного відбору серед 40 технікумів України, які мають агрономічні спеціальності, дослідне поле Березоворудського технікуму визнано кращим, зразковим.

Ознайомлення з дослідями на Колекційно-дослідному полі технікуму - головна мета і нашого візиту, адже кожен наш викладач візьме для себе не тільки конкретні підказки для своєї роботи, але й відчуж приплив натхнення, творчих сил, ентузіазму та гарного настрою відтворити подібне.

Біля витоків цього агрономічно-наукового дива

стояли родина Оверченків: Віталій Дмитрович і Ніна Панасівна та Бобир Степан Григорович. Зараз тут господарює студент-випускник Зорка Владислав під вмілим керівництвом лаборанта Харченко Валентини Анатоліївни. Тут зібрано близько 100 видів дерев: 15 видів хвойних, магнолія Кобус, магнолія Лебнера, магнолія зірчаста, магнолія обернено-яйцевидна, сумах пухнастий, катальпа японська, катальпа чудова, липа великоквіткова, фундук, аронія чорноплідна, горіх ведмежий, дуб червоний, барбарис Тумберга, кизильник блискучий, кизильник горизонтальний,

кизильник розчепирений, калина гордовина, калина бульденеж, а також різні види спірей, бузку, глоду, туї.

Поле завжди вражало площею, масштабом, різноманітністю, а ще викликало повагу завдяки праці багатьох поколінь студентів, які вручну обробляли ґрунт, сіяли, садили, доглядали за рослинами.

Зараз ми побачили, що не має меж у довершеності, коли є раціональний погляд, економічний розрахунок, художній хист і, до речі, це теж риси справжнього агронома. Новий погляд нового директора завдяки підтримці викладачів, лаборантів, їх високій виконавській дисципліні, молодій енергії студентів та спільного творчого пошуку погляду у майбутнє, створили оновлене поле-лабораторію

передового досвіду.

Ділянки запроектовані так, щоб їх можна було орати плугом. Були закуплені засоби малої механізації для полегшення ручної праці. Посаджено молодий карликовий сад яблуні, вирощує життя у теплицях, що розташовані поряд з ділянками і забезпечують їх розсадою овочевих і квіткових рослин. Радує око молода зелень ділянок з суницею та малиною.

Тепло і затишно у просторому двоповерховому будиночку – це лабораторія колекційно-дослідного поля. Тут створюють гербарії, наочні посібники, готують смачний цілющий трав'яний чай.

Дослідне поле стало справжнім науковим полігоном. Тут закладають досліди такі наукові установи: Прилуцька науково-дослідна станція (Чернігівська обл.), Панфілівська дослідна станція Інституту землеробства НААН (Київська обл.), Березанський

науково-дослідний центр «Сорт» (Київська обл.), Драбівське державне дослідне підприємство (Черкаська обл.), Устимівська дослідна станція (Полтавська обл.). Тут досліджується 48 сортів озимої пшениці, 13 сортів озимого жита, 9 сортів озимого

ячменю, 7 сортів тритикале.

Василь Миколайович не стоїть осторонь наукового пошуку, він і тут як досвідчений спеціаліст і молодий науковець під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора і свого колеги, завідувача кафедри рослинництва Полтавської державної аграрної академії Шевнікова Миколи Янаєвича проводить дослід на тему: «Урожайність та якість насіння сої залежно від агроекологічних

факторів Лівобережної частини Лісостепу». На фото бачимо сходи сої 2016 року.

Ще одна зворушлива деталь.... Як багато можуть сказати про людину деталі.... Прямо посеред дослідного поля, за задумом Василя Миколайовича, з'явився гірський ручай. Ми були першими, хто побачив цей витвір фантазії директора, яку уміло втілили у життя колеги-однодумці разом з талановитими студентами. Гірка обладнана підземною водною артерією, з камінчиків прокладене русло і невеличке озерце... А поряд готується ділянка під розарій: 150 кущів елітних троянд подарували випускники технікуму.

Тут будуть юрбитися нинішні студенти, відпочивати після роботи, тут прийдуть до них нові вірші, нові почуття, бо це така вона Краса, що рятує Світ...

«Природа дає людині бажання жити на повні груди, відчуття польоту, а плоди важкої праці на землі – задоволення від зробленого».

Так говорить директор своїм студентам, так робить він сам...

Після довгого занепаду постав відремонтований власними силами

колективу один з корпусів, де на другому поверсі Василь Миколайович обладнав кабінет плодівництва, і, як викладач, навчає студентів. Тепло, затишно, багато унаочнення, над дошкою - епіграф - слова А.П.Симиренка: «Хто дихає садом, той дихає здоров'ям, радістю життя, поезією, молодістю і довголіттям....»

Як колеги говоримо про проблеми садівництва... і раптом він підводить мене до вікна зі словами: «Це був гуртожиток. Тут стояло моє ліжко, коли я навчався у технікумі. ...»

Все повертається на круги своя... Ось вона - розгадка сили, мужності, віри, надії, життєдайної справжності цього чоловіка, вимогливого керівника, який так вірно обрав свій життєвий шлях.

Василь Миколайович з гордістю показує нам дослідну теплицю, в якій починають плодоносити огірки. Опікуються цією справою студенти II курсу Оточувальний Олег та Норка Василь. Оптимально, з огляду на

енергозбереження, розташовані грядки. Для їх підготовки зроблені гноєві подушки товщиною 50 см, а поруч можна побачити огірки, що вирощенні за звичайною технологією. Різниця вражає. Дослідні зразки випереджають у рості і розвитку звичайні огірки в 2 рази. Адже свіжий гній виділяє вуглекислий газ, що підсилює фотосинтез, дає поживні речовини кореневій системі і сприяє збільшенню жіночих квітів огірка. Вже через

тиждень будуть зібрані перші плоди!

На даний час в нашій державі спостерігається занепад тваринництва, а Березоворудському технікумі навпаки – йде відродження цієї галузі.

Під професійним керівництвом завідувача відділення «Виробництво і переробка продукції тваринництва» Бабича Юрія Васильовича відремонтовано ферму для великої рогатої худоби, овець і красеня-коня. А частину приміщення переобладнано для утримання курей-бройлерів. У найближчих планах – розведення кіз і нутрій.

Окремо потрібно сказати про гуртожиток технікуму, де комфортно себе почувають як студенти, так і викладачі. Будівля не нова, але збережена і відремонтована із великим смаком і знанням будівельної справи.

Справжніми господинями і берегинями для студентів тут є завідувачка гуртожитку Мунтян Ірина та вихователь-психолог Русіна Марина.

При вході нас зустрічає територія для відпочинку, де розміщено багато живих квітів і є навіть співочі пташки. Функціонують кімнати для самопідготовки, гурткової роботи, засідань студентського самоврядування. Поруч - спортивна зала з тренажерами і душовими, де вправно керує викладач фізичного виховання Бичка Віталій Іванович.

На другому поверсі розміщено кімнати для гостей, які тепер часто бувають у Березоворудському технікумі. Неозброєним оком видно – тут живуть єдиною родиною і зберігають українські традиції.

В програму обміну досвідом викладачів технікумів-побратимів входило відвідування Народного музею, що знаходиться поруч з навчальними корпусами. Екскурсія перенесла нас у різні періоди історії цього славетного краю. Тут бував наш український світоч Тарас Шевченко, доба Закревських поставила Рудку в один ряд зі всесвітньо відомою Софіївкою і Тульчином часів Потоцьких.

Долі людей...Скільки їх пройшло тут талановитих, видатних як поет-пісняр Дмитро Луценко і звичайних непоказних, але справжніх героїв, як та місцева українка, що врятувала єврейську дівчинку, виховала її як власну

дити
ти
ну
повідавши правду тільки перед своєю смертю. Роки минають швидко і тепер поважного віку одеситку життєва дорога веде у Березову Рудку поклонитися пам'яті матерів, бо їх у неї було дві. Музей розчулив, обійняв такою тугою за сьогоднішня нашої держави, нагадав нам, що ми діти

України, сильної, вільної, гордої, працювитої і дружньої до всіх народів нації.

Розставалися викладачі колеги-агрономи вже як справжні друзі. Полтавчани, зворушені теплим прийомом, незабутніми враженнями від побаченого, свіжої інформації, багажем нових ідей, від'їжджали задоволеними та окриленними думками про майбутні зустрічі вже у стінах Аграрно-економічного коледжу Полтавської державної аграрної академії, яка об'єднала наші навчальні заклади у сьогоднішні і майбутні. Адже згідно програми ступеневої підготовки випускники наших навчальних закладів мають змогу продовжувати навчання на третьому курсі факультету агротехнологій та екології ПДАА і отримати дипломи бакалавра і магістра. А значить будуть нові зустрічі, ділові контакти, творчі конкурси, практичні семінари, конференції науковців факультету та викладачів Березоворудського технікуму і Аграрно-економічного коледжу, яких єднає Полтавська державна аграрна академія.

Завідувачка технологічним відділенням Аграрно-економічного коледжу Полтавської ДАА Цебро А.В.

Дякую колегам-викладачам Орихівській О.М. та Кононенко Н.О. за допомогу у створенні і візуальному оформленні нарисів.